

van der Grijspaarde
Onderwijsadvies

Opleiding tot Verpleegkundige

Hogeschool van Amsterdam

Beperkte opleidingsbeoordeling
3 december 2024

Januari 2025

Inhoud

1	Samenvatting	3
2	Werkwijze panel	5
	2.1 Samenstelling panel	5
	2.2 Werkwijze panel	5
	2.3 Leeswijzer	6
3	Beschrijving van de opleiding	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Profiel instelling	7
	3.3 Profiel opleiding	7
4	Overzicht oordelen	8
5	Overzicht sterke punten en aanbevelingen	9
	5.1 Sterke punten	9
	5.2 Aanbevelingen	9
6	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	10
	6.1 Bevindingen en overwegingen	10
	6.2 Conclusie	11
7	Standaard 2: Onderwijsprogramma	12
	7.1 Bevindingen en overwegingen	12
	7.2 Conclusie	17
8	Standaard 3: Toetsing	18
	8.1 Bevindingen en overwegingen	18
	8.2 Conclusie	20
9	Standaard 4: Realisatie leerresultaten	21
	9.1 Bevindingen en overwegingen	21
	9.2 Conclusie	22
	Bijlage 1: Samenstelling panel	23
	Bijlage 2: Programma visitatie	24
	Bijlage 3: Aanbevelingen vorige visitatiepanel	26
	Bijlage 4: Overzicht van bestudeerde documenten	29

1 Samenvatting

Hogeschool van Amsterdam biedt de professionele bacheloropleiding tot Verpleegkundige aan. Voor behoud van accreditatie heeft een panel op 3 december 2024 de kwaliteit van deze opleiding beoordeeld aan de hand van het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (NVAO, 2024). Onderstaande bevindingen en overwegingen hebben een rol gespeeld in het eindoordeel van het panel.

Beoogde leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De opleiding geeft in haar profielbeschrijving en in mondelinge toelichtingen helder weer waar zij voor opleidt en weet haar eigen kleur goed te duiden. De opleiding beoogt studenten op te leiden tot verpleegkundigen die in staat zijn als autonome zorgprofessionals in samenwerking met andere professionals zorg te verlenen in complexe situaties en in een voortdurend veranderend praktijkveld. Het panel waardeert de nadrukkelijke aandacht van de opleiding voor klinisch redeneren en evidence-based practice. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten het landelijk vastgestelde competentieprofiel. Dit profiel past bij de vraag van het werkveld en sluit aan bij de ontwikkelingen in de professie. De opleiding onderhoudt volgens het panel passende en intensieve contacten met het werkveld en collega-opleidingen.

Onderwijsleeromgeving

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De hogeschool biedt de opleiding in een voltijdse en een duale variant aan, beide met een omvang van 240 EC. De opleiding biedt volgens het panel een passend voltijds en duaal programma aan waarin de opleidingscompetenties goed zijn vertaald naar programma- en lesdoelen. Vanaf 2022 voert de opleiding trapsgewijs een vernieuwd duaal programma in. In 2024 is op dezelfde wijze een vernieuwd voltijds programma gestart. Waar de oude programma's doorlopende leerlijnen hebben, zijn de nieuwe programma's modulair uitgewerkt. Dit zorgt onder andere voor meer flexibiliteit. Het panel waardeert de ruime keuzemogelijkheden, waardoor studenten begeleid zelf een persoonlijk leerpad samen kunnen stellen wat betreft inhoud, vorm, planning en tempo. Het duale programma heeft een passend accent op werkend leren. Met de brede basis en vervolgens het werken in één van de werkvelden, zorgt het duale programma voor de mogelijkheid om de competenties te behalen en daarnaast te specialiseren in een specifieke context, stelt het panel vast. De opleiding biedt in beide varianten uitgebreide, passende studiebegeleiding aan, die is uitgebreid bij de nieuwe onderwijsprogramma's. De opleiding beschikt over een groot, gedreven en deskundig docententeam met onderwijs- en onderzoeksexpertise waarin de verschillende vakinhouden adequaat zijn vertegenwoordigd, constateert het panel. De opleiding beschikt over adequate voorzieningen voor het aanleren van verpleegtechnische handelingen. Er zijn bijvoorbeeld skillslabs uitgerust met anatomiepoppen, bedden en specifieke materialen en apparatuur voor het beroep.

Toetsing

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. Het panel stelt vast dat de opleiding voor beide varianten beschikt over een adequaat systeem van toetsing, waarbij de competenties op passende wijze met oplopende complexiteit zijn vertaald in het toetsprogramma. Het toetsprogramma van het voltijdse programma bestaat uit onderwijseenheden van 5 tot 10 EC die parallel worden ingepland. De opleiding past diverse toetsvormen toe om de toenemende complexiteit en integratie van het onderwijs te toetsen, zoals literatuurstudies, projecten en case studies. Het duale programma omvat onderwijseenheden van 15 EC met meestal twee summatieve toetsen per eenheid. Studenten evalueren zichzelf tijdens een module op meerdere momenten, bijvoorbeeld door middel van quizen, proeftoetsen, presentaties en opdrachten. Ze geven en ontvangen feedback van medestudenten, docenten en werkbegeleiders. De opleiding zorgt voor voldoende borging van de toetskwaliteit, constateert het panel. Er zijn passende procedures rond toetsconstructie, -afname en -analyse. De opleiding beschikt volgens het panel over een sterke en proactieve examencommissie die goed op de hoogte is van de opleiding en de recente ontwikkelingen rond toetsing in de nieuwe programma's.

Realisatie leerresultaten

Het panel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan deze standaard. De opleiding beoogt verpleegkundigen op te leiden die in staat zijn als autonome zorgprofessionals in samenwerking met andere professionals zorg te verlenen in complexe situaties, met nadrukkelijk aandacht voor klinisch redeneren en evidence-based practice. Het panel stelt op basis van de bestudering van de verschillende afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding hierin slaagt. De afstudeerwerken waren volgens het panel van een goed niveau en een afspiegeling van de werkzaamheden die studenten uitvoeren.

Conclusie

Het panel stelt vast dat de bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool van Amsterdam voldoet aan alle vier standaarden. Het totaaloordeel van het panel over de kwaliteit van de opleiding is positief. Het panel geeft dan ook een positief advies ten aanzien van de accreditatie van de bacheloropleiding tot Verpleegkundige.

Namens het voltallige panel,

prof. dr. Evelyn Finnema
(voorzitter)

drs. Linda van der Grijspaarde
(secretaris)

2 Werkwijze panel

2.1 Samenstelling panel

De samenstelling van het panel is als volgt:

- prof. dr. E. (Evelyn) Finnema, voorzitter;
- dr. I. (Irene) Harmsen, panellid;
- A.R. (Robertha) Langenberg-Klok, MSc, panellid;
- M.A.G.B. (Marieke) van Piere, MANP, panellid;
- I. (Indy) Korenblik, student-panellid.

Het panel werd bijgestaan door drs. Linda van der Grijspaarde, eigenaar van Van der Grijspaarde Onderwijsadvies, NVAO-gecertificeerd secretaris. Nadere informatie over het panel is opgenomen in bijlage 1.

2.2 Werkwijze panel

Bij de beoordeling heeft het panel het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (NVAO, 2024) in acht genomen. De beoordeling van de opleiding tot Verpleegkundige vindt plaats in een visitatiegroep. Twee leden van het panel zijn ook lid van het panel voor de beoordeling van één of meer andere opleidingen in deze visitatiegroep.

De secretaris heeft enkele voorbereidende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de opleiding. Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Het panel heeft een online vooroverleg gehad op vrijdag 22 november 2024. Op dinsdag 3 december 2024 heeft het panel de visitatie in Amsterdam uitgevoerd. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Het panel is in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien. Het panel heeft de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding.

Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien. Het rapport is op 8 januari 2025 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 20 januari 2025 gereageerd op het rapport. De reacties van de opleiding zijn verwerkt tot dit definitieve rapport.

De opleiding plant op een later moment een ontwikkelgesprek.

2.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de hogeschool en de opleiding. Hoofdstuk 4 biedt een totaaloverzicht van de oordelen op de standaarden, waarna in hoofdstuk 5 de sterke punten en verbeterpunten worden samengevat. De daaropvolgende hoofdstukken beschrijven voor de vier standaarden uit het beoordelingskader de bevindingen, conclusies en oordelen van het panel. Bij de standaarden wordt ingegaan op de opvolging van aanbevelingen van het panel van de vorige visitatie in 2019. Een totaaloverzicht van de aanbevelingen van het vorige panel is opgenomen in bijlage 3.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Hogeschool van Amsterdam
Instellingstoets:	positief
Opleiding:	Opleiding tot Verpleegkundige
Oriëntatie/niveau:	Hbo bachelor
Studieomvang:	240 EC
CROHO:	34560
Varianten:	voltijd en duaal
Onderwijstaal:	Nederlands
Locatie:	Amsterdam

3.2 Profiel instelling

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) is een grootstedelijke hogeschool waar studenten, docenten en onderzoekers vanuit verschillende invalshoeken en disciplines samenwerken met elkaar en met bedrijven, organisaties en (kennis)instellingen. Er zijn zes faculteiten, waarvan de faculteit Gezondheid er één is.

De faculteit Gezondheid biedt vier bacheloropleidingen aan: Ergotherapie, Oefentherapie, Fysiotherapie en Verpleegkunde. Daarnaast zijn er meerdere masteropleidingen, zoals Critical Care, GGZ-Verpleegkunde, European MSc in Occupational Therapy en Performance, Sport and Health. De faculteit telde in juli 2024 ongeveer 3850 studenten.

Het aanbod van het cluster Verpleegkunde van de HvA bestaat uit de bacheloropleiding tot Verpleegkundige, de masteropleidingen Critical Care en GGZ-Verpleegkunde, post-hbo scholingsaanbod en het lectoraat Geïntegreerde Complexe Zorg, waar vier bijzonder lectoren aan verbonden zijn.

3.3 Profiel opleiding

De voltijdse en duale variant van de opleiding leidt studenten op tot hbo-verpleegkundigen. De duale variant heeft drie afstudeerrichtingen: Algemene gezondheidszorg, Geestelijke gezondheidszorg en Wijkverpleegkundige zorg. Vanaf september 2024 sluiten de onderwijsprogramma's van het eerste studiejaar aan op het landelijke opleidingsprofiel BN2030, dat in 2023 is vastgesteld. De hogere studiejaren zijn nog gebaseerd op het voorlaatste landelijke profiel BN2020. Vanaf 2022 voor de duale variant en vanaf 2024 voor de voltijdse variant voert de opleiding trapsgewijs nieuwe onderwijsprogramma's in met een modulaire structuur. De oude programma's zijn ingericht met leerlijnen.

4 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.	Voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.	Voldoet
3 Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
4 Gerealiseerde leerresultaten	De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.	Voldoet
Totaaloordeel		Positief

5 Overzicht sterke punten en aanbevelingen

5.1 Sterke punten

Het panel waardeert in het bijzonder de onderstaande kenmerken van de opleiding:

1. **Eigen profilering:** De eigen kleur van de opleiding - met in het bijzonder de nadruk op interprofessioneel samenwerken en evidence based practice - draagt de opleiding zowel mondeling als schriftelijk helder uit en sluit uitstekend aan op wat de praktijk van verpleegkundigen verwacht.
2. **Variatie aan studiepaden:** De opleiding heeft oog voor de diversiteit van de studenten en biedt ruime mogelijkheden voor individuele studiepaden, zodat studenten hun eigen kleur en tempo kunnen bepalen. De opleiding speelt hiermee adequaat in op de groeiende behoefte bij studenten aan flexibiliteit en keuzemogelijkheden. Er is daarbij veel aandacht voor studenten die dreigen vast te lopen of studiebelemmeringen hebben.
3. **Praktijkgerichtheid:** Het binnenschoolse en buitenschoolse programma van zowel de voltijdse als duale variant biedt, samen met het ruime gebruik van beroepsproducten en opdrachten in de toetsing, een uitstekende voorbereiding op de beroepspraktijk.

5.2 Aanbevelingen

Het panel doet een aantal suggesties ter overweging, waaronder de volgende aanbevelingen:

1. **Opbouw competenties:** Evalueer of in het nieuwe onderwijsprogramma de competenties voldoende in een opbouw aan bod komen en pas het aanbod aan indien nodig. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het leren uitwerken van een implementatieplan.
2. **Navolgbaarheid beoordelingen:** Zorg voor een verdere versterking van de navolgbaarheid van de beoordelingen van de stages en het afstudeerprogramma. Zorg er bijvoorbeeld voor dat de examinatoren altijd onafhankelijk van elkaar beoordelen en maak inzichtelijker hoe het advies van de praktijk heeft bijgedragen aan het eindoordeel.
3. **Competentiegericht toetsen:** Versterk de competentiegerichtheid en holistische insteek van de formatieve en summatieve toetsing in het vernieuwde onderwijsprogramma, onder andere door te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor het uitbreiden van en variatie in aantoning van de beheersing van bepaalde rollen of competenties, in plaats van te kiezen voor een voorgeschreven product.

6 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

6.1 Bevindingen en overwegingen

De opleiding tot Verpleegkundige beoogt studenten op te leiden tot verpleegkundigen die in staat zijn als autonome zorgprofessionals in samenwerking met andere professionals zorg te verlenen in complexe situaties en in een voortdurend veranderend praktijkveld. De opleiding beoogt dat de verpleegkundigen beschikken over een breed scala aan beroepsvaardigheden en -kennis waardoor zij in interdisciplinaire teams hoogwaardige zorg kunnen verlenen. De opleiding heeft nadrukkelijk aandacht voor klinisch redeneren en evidence-based practice.

De opleiding hanteert de landelijke beroepsprofielen BN2020 (vastgesteld in 2015) en BN2030 (vastgesteld in 2023) als basis. De beroepsprofielen beschrijven de verpleegkundige beroepsinhoud en de competentiegebieden van de verpleegkundige. Hiervan zijn landelijke opleidingscompetenties afgeleid. De opleiding hanteert de opleidingscompetenties uit het opleidingsprofiel als de beoogde leerresultaten van de opleiding. Het panel waardeert de vlotte hantering in de opleiding van het nieuwe landelijke profiel; dit studiejaar is het profiel al in het programma van het eerste jaar vertaald. De opleiding heeft de landelijke competenties opgedeeld in drie complexiteitsniveaus, waarbij is uitgegaan van de competentieordening aan de hand van de CanMEDS. Het competentieprofiel past bij de vraag van het werkveld en sluit aan bij de ontwikkelingen in de professie, stelt het panel vast. Daarbij is het panel van mening dat de uitwerking in complexiteitsniveaus een passende concretisering is.

In toenemende mate wordt van zorgverleners verwacht dat zij aansluiten bij de waarden van de patiënt. Dit vergt een morele sensitiviteit die studenten niet vanzelf ontwikkelen. De opleiding heeft er daarom voor gekozen om de landelijke competenties aan te vullen met een competentie rond ethisch handelen. Daarnaast heeft de opleiding een competentie rond interprofessionele samenwerking toegevoegd. De opleiding onderbouwt dit met de toelichting dat patiënten met complexe problemen veelal meerdere aandoeningen en (psychische en sociale) problemen tegelijkertijd hebben, waarbij verschillende zorgverleners uit verschillende domeinen betrokken zijn. Dit vereist volgens de opleiding interprofessionele samenwerking waarbij de verschillende disciplines elkaars deskundigheid en perspectief kennen, erkennen en waarderen, en van elkaar kunnen leren. De thema's ethiek (morele sensitiviteit) en interprofessioneel samenwerken, die de opleiding in het oude programma als extra competenties had opgenomen, zijn nu geïntegreerd in het nieuwe landelijk opleidingsprofiel BN2030. Het panel vindt de uitbreiding van de competenties goed aansluiten op wat de praktijk van de verpleegkundigen verwacht en waardeert de voortrekkersrol die de opleiding heeft vervuld bij het tot stand komen van het nieuwe, actuele profiel.

De specifieke profilering van de aan de HvA opgeleide verpleegkundige is in de gesprekken met het management, alumni, docenten en betrokkenen uit het werkveld nader verduidelijkt aan het panel. De eigen kleur van de opleiding, met in het bijzonder de nadruk op onder andere interprofessioneel samenwerken en evidence based

practice, spreekt uit alle documenten en gesprekken, stelt het panel met waardering vast. Het panel vindt het daarbij positief dat de opleiding spreekt over het opleiden van 'kritische verpleegkundigen', wat breder is dan alleen te spreken over vaardigheden rond evidence based practice.

Bij de vorige visitatie in 2019 adviseerde het toenmalige panel om naast de profilering als brede opleiding ook sterker naar buiten te brengen dat er in nauwe samenwerking met het werkveld, ook specifiekere, meer gespecialiseerde routes zijn. Het huidige panel stelt vast dat de opleiding geïnteresseerden uitgebreid en zorgvuldig informeert over de (diversiteit aan) mogelijkheden, onder andere via de website en op voorlichtingsdagen. Het panel maakt uit het gesprek met studenten op dat de mogelijkheden die de opleiding biedt één van de belangrijkste redenen is om voor de HvA te kiezen.

Het toenmalige panel raadde ook aan om enkele onderscheidende kenmerken, met name de internationale en interculturele dimensie van de opleiding en de aandacht binnen de functie van zorgverlener voor diversiteit, explicieter in de beoogde leerresultaten en hun indicatoren te vermelden. De opleiding geeft in een reactie aan dat zij de beoogde leerresultaten hanteert die landelijk zijn vastgesteld waarin deze criteria niet expliciet zijn opgenomen. Het huidige panel begrijpt de keuze van de opleiding en stelt daarbij vast dat de opleiding de genoemde kenmerken wel een duidelijke plek heeft gegeven in de onderwijsprogramma's van de voltijdse en duale variant.

Het panel stelt vast dat de opleiding stevige banden onderhoudt met de praktijk en met verwante opleidingen. De opleiding werkt samen met zorgorganisaties in de regio. Het panel constateert dat de zorginstellingen een belangrijke stem hebben bij het vormgeven van de opleiding. Op het gebied van duaal onderwijs is deze samenwerking bijzonder sterk, merkt het panel op; het onderwijs voor de duale variant is gezamenlijk ontwikkeld door de praktijk en de opleiding. Daarnaast heeft de praktijk invloed op de inrichting van de opleiding via een klankbordgroep. De opleiding organiseert verder jaarlijks het symposium 'hbo-v van de toekomst' voor haar werkveldpartners. Tot slot heeft de opleiding internationale samenwerkingen en stemt af met de verwante opleidingen in het landelijke overleg.

6.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de opleiding tot Verpleegkundige voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijdse - als de duale variant. De opleiding geeft in haar profielbeschrijving en in mondelinge toelichtingen adequaat weer waar zij voor opleidt en weet haar eigen kleur goed te duiden. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten het landelijk vastgesteld competentieprofiel. Het competentieprofiel past bij de vraag van het werkveld en sluit aan bij de ontwikkelingen in de professie. De opleiding onderhoudt uitgebreid passende contacten met het werkveld en collega-opleidingen.

7 Standaard 2: Onderwijsprogramma

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

7.1 Bevindingen en overwegingen

De hogeschool biedt de opleiding in een voltijdse en een duale variant aan.

Vanaf 2022 voert de opleiding een vernieuwd duaal programma in. In 2024 is op dezelfde wijze een vernieuwd voltijds programma gestart. De nieuwe programma's worden trapsgewijs per studiejaar ingevoerd en zijn dus gestart in het eerste studiejaar. In het studiejaar 2024-2025 draaien de oude programma's nog in het vierde jaar van het duale programma en het tweede tot en met het vierde jaar van het voltijdse programma. De nieuwe programma's zijn modulair uitgewerkt, de oude programma's hebben doorlopende leerlijnen.

De programma's zijn tot het studiejaar 2023-2024 gebaseerd op het toenmalige opleidingsprofiel BN2020. De opleiding voert het nieuwe opleidingsprofiel BN2030 vanaf het studiejaar 2024-2025 trapsgewijs in. Dit studiejaar is dus het eerste jaar gebaseerd op het nieuwe opleidingsprofiel BN2030.

Inrichting onderwijsprogramma voltijds programma

Het voltijdse programma omvat 240 EC en heeft een doorlooptijd van vier jaar. Het panel stelt vast dat de opleiding een passend voltijds programma aanbiedt waarin de opleidingscompetenties goed zijn vertaald naar programma- en lesdoelen. Het panel waardeert de ruime keuzemogelijkheden, waardoor er veel ruimte is voor de studenten om begeleid zelf een persoonlijk leerpad samen te stellen wat betreft inhoud, vorm, planning en tempo.

Het programma is opgedeeld in een propedeuse, hoofdfase en afstudeerfase. Een studiejaar bestaat uit veertig weken, ingedeeld in twee semesters van ieder twintig weken. Een semester is opgedeeld in twee blokken van ieder tien weken waarin verschillende onderwijseenheden worden aangeboden.

In de propedeuse ligt de nadruk op basiskennis, -vaardigheden en -attitude. Studenten volgen vakken zoals evidence based practice, communicatieve en verpleegtechnische vaardigheden, medische kennis, psycho(patho)logie, voeding en zorgtechnologie. Daarnaast gaan de studenten vijf weken op oriëntatiestage, waar ze beoordeeld worden op professioneel gedrag.

In de hoofdfase verschuift de focus naar meer gespecialiseerde kennis en vaardigheden. Studenten lopen twee stages van respectievelijk tien en twintig weken. De studenten volgen aanvullend onderwijs waarin klinisch redeneren wordt toegepast op specifieke doelgroepen en thema's zoals gezondheidsrecht, klinisch leiderschap en ethiek komen aan bod. Verder volgen studenten een minor naar keuze. De studenten hebben 15 EC volledige keuzevrijheid en 15 EC moet een relatie hebben met het toekomstige beroep van verpleegkundige. Daarnaast kunnen ze deelnemen aan het zogenaamde

buddyproject of het 10K project en het honours-(talent)programma volgen. Voor de afstudeerstage kunnen studenten een voorkeursrichting opgeven.

In de afstudeerfase is het onderwijs gekoppeld aan een afstudeerstage van dertig weken. De overige tien weken zijn gereserveerd voor het afronden van afstudeeropdrachten en aanvullend onderwijs zoals een moreel beraad.

Studenten besteden volgens de eisen van de Wet BIG minimaal 2300 uur in de praktijk. Het panel constateert dat er een cruciale plek in het programma is voor praktijkleren. Elk jaar van de opleiding bevat een stageperiode. De opleiding streeft ernaar om elke student te laten proeven van de drie werkvelden. Dit betreft een stage in het ziekenhuis, in de GGZ en in de thuiszorg/verpleeghuis. Gaandeweg de opleiding mag een student meer verpleegtechnische handelingen verrichten, waardoor de voorkeur voor een stage in het ziekenhuis uitgaat naar jaar 3 en 4. Het panel is positief over het vak intervisie dat tijdens de stage wordt aangeboden. Het biedt gelegenheid te reflecteren op gebeurtenissen die zich op of rond de stage hebben afgespeeld.

De opleiding spant zich in om studenten stages aan te bieden van een oplopende complexiteit. Het panel constateert echter dat dit in de praktijk niet altijd gerealiseerd wordt. De complexiteit van de zorg wordt bijvoorbeeld niet binnen elke zorginstelling op hetzelfde niveau geïnterpreteerd waardoor competenties op een te hoog of juist te laag niveau worden aangeboden en/of beoordeeld. De opleiding is voornemens om vanuit de opleiding een richtlijn op te stellen met complexiteitscategorieën. Het panel ondersteunt dit voornemen.

Bij de vorige visitatie in 2019 adviseerde het toenmalige panel om studenten op een voldoende uitgebreide manier in contact te brengen met een breder scala aan werkvelden zodat zij op het einde van de opleiding een voldoende breed zicht hebben op de zorgsector als geheel. Het panel stelt vast dat studenten met de huidige inrichting van de stage voldoende zicht krijgen op het gehele werkveld. Daarnaast krijgen de studenten zicht op de zorgsector als geheel door de interprofessionele educatie. Studenten volgen dit ieder jaar met studenten Ergotherapie, Fysiotherapie, Geneeskunde en Oefentherapie, waarbij ze leren samenwerken als zorgteam. De studenten spreken zich in het bijzonder positief uit over dit vak. Zij waarderen de samenkomst van opgedane medische kennis, de communicatieve vaardigheden en het klinisch redeneren en het van elkaar leren van de verschillende disciplines. Dit leidt volgens de studenten tot beter inzicht in de zorg rondom een patiënt.

Zoals hierboven is toegelicht, is het voltijdse programma dit jaar gestart met een vernieuwd modulair programma. In de hogere jaren wordt nog gewerkt met het oude programma met leerlijnen. Het panel stelt vast dat de opleiding met het nieuwe programma nog meer mogelijkheden biedt voor individuele studiepaden, met meer ruimte voor inhoudelijke keuzes en aanpassing van het studietempo. De opleiding speelt hiermee adequaat in op de groeiende behoefte aan flexibiliteit en keuzemogelijkheden voor studenten, constateert het panel. De samenhang is in voldoende mate aanwezig gebleven in het nieuwe programma, ook al is er geen sprake meer van doorlopende leerlijnen. Daarbij is het aantal contacturen verhoogd en beter ingeroosterd. De studenten waar het panel mee sprak, gaven aan dat dit een sterke

verbetering is. Bij het oude programma kwamen studenten soms weinig naar de hogeschool omdat er bijvoorbeeld veel tussenuren waren.

Het panel raadt de opleiding aan om voor de verschillende competenties opnieuw te bezien of deze voldoende in het onderwijsprogramma in een opbouw aan bod komen. In het oude programma komt bijvoorbeeld het uitwerken van een implementatieplan pas aan het einde van het laatste jaar aan bod; hier zouden volgens het panel studenten al eerder en vaker mee in aanraking mogen komen, zodat men hier stapsgewijs ervaring mee opdoet en ervaart welke competenties daarvoor nodig zijn.

Het panel stelt vast dat de opleiding kiest voor passende, degelijke didactische werkvormen, waarbij de variatie in het nieuwe programma toeneemt, met onder andere simulaties, kennisclips, e-learnings, digitale peer-feedback, formatieve toetsing en fysiek onderwijs. Het panel doet de suggestie om in het nieuwe programma nog creatiever te gaan werken met nieuwe onderwijsvormen. De inzet van virtual reality, waar de opleiding mee experimenteert, is een mooi voorbeeld.

Inrichting onderwijsprogramma duale programma

In het nieuwe modulaire programma volgen de studenten in de propedeuse een vast programma dat bestaat uit vier modules van tien weken gericht op basiskennis en -vaardigheden, leefstijl & preventie en klinisch leiderschap. In de hoofdfase volgen studenten verplichte modules en kiezen daarnaast aanvullende modules, zodat ze een eigen kleur kunnen geven aan hun leerroute. De studenten verkennen verschillende contexten en richten zich vanaf het tweede studiejaar op een specifiek werkveld, afhankelijk van waar ze hun leerwerkovereenkomst hebben: Algemene Gezondheidszorg, Geestelijke Gezondheidszorg of Wijkverpleegkundige Zorg. De afstudeerfase bestaat uit een afstudeerstage en -module, waarin studenten het eindniveau aantonen.

In het derde studiejaar kunnen de studenten een keuzevak kiezen naast een verplicht vak passend bij hun werkveldkeuze. In het nieuwe programma is de keuzeruimte voor studenten verder uitgebreid. In de hoofdfase hebben zij 50 EC aan vrije keuzeruimte, die ze kunnen invullen met 5 modules van elk 10 EC, zodat ze hun eigen leerpad kunnen vormgeven. De keuzemodules bieden onder andere specialisatie in wijkverpleegkundige zorg, ouderenzorg, publieke gezondheid, duurzaamheid en digitalisering. Daarnaast kunnen studenten deels zelf invulling geven aan praktijkopdrachten.

Het panel constateert dat de opleiding een passend duaal programma aanbiedt met een goed uitgewerkt accent op werkend leren. Met de brede basis en vervolgens het werken in één van de werkvelden zorgt de opleiding voor de mogelijkheid om de competenties te behalen en daarnaast te specialiseren in een specifieke context, stelt het panel vast.

Onderzoek

Het cluster Verpleegkunde van de faculteit Gezondheid beschikt over een actief lectoraat Geïntegreerde Complexe Zorg, waar ook vier bijzonder lectoren aan zijn verbonden. Collega's uit het lectoraat zijn verbonden aan het afstudeeronderwijs en als adviseurs betrokken bij besluiten over het afstudeerprogramma.

In het praktijkonderwijs van de beide varianten werkt de opleiding met interprofessionele academische leerwerkplaatsen bij verschillende zorginstellingen, zoals Amsterdam UMC, Cordaan en GRZPLUS. Hier integreert de opleiding patiëntenzorg, onderwijs en onderzoek om praktijkproblemen op te lossen met evidence based practice.

Het panel stelt vast dat de opleiding veel aandacht heeft voor het vertalen van onderzoek in het onderwijs. Het panel waardeert in het bijzonder de toepassing van de interprofessionele leerwerkplaatsen. De opleiding kan volgens het panel buiten de leerwerkplaatsen de verbinding tussen onderzoek, onderwijs en de praktijk nog verder versterken, bijvoorbeeld door het werkveld nog meer de betrekken bij de ontwikkelingen in het onderwijs en door bijvoorbeeld samen met praktijkpartners te werken aan doorlopende onderzoekslijnen waarin studenten, onderzoekers en praktijk samen kennis ontwikkelen ten behoeve van de praktijk.

Studiebegeleiding

Het panel stelt vast dat de opleiding in beide varianten beschikt over uitgebreide, passende studiebegeleiding, die is uitgebreid bij de nieuwe onderwijsprogramma's. In het modulaire onderwijs hebben studenten meer regie over hun leerpad, waardoor de rol van de studiebegeleider verder is uitgebreid. Bij aanvang van de opleiding wordt iedere student gekoppeld aan een studiebegeleider. In de propedeuse ligt de focus op kennismaking met de opleiding, het ontwikkelen van studievvaardigheden en beroepsoriëntatie. Gedurende de opleiding vinden er regelmatig persoonlijke gesprekken plaats over de ontwikkeling van de student. In de duale variant worden studenten in leergemeenschappen ingedeeld. Een docent met coachingsvaardigheden begeleidt deze leergemeenschappen tijdens hun hele opleiding.

Het panel constateert dat de opleiding voldoende voorzieningen biedt aan studenten met een functiebeperking. Twee docenten fungeren als casemanager voor studenten met persoonlijke omstandigheden, zoals een functiebeperking of mantelzorg. Het programma Intensieve Studiebegeleiding helpt bijvoorbeeld studenten met studievertraging.

Bij de vorige visitatie in 2019 adviseerde het toenmalige panel om meer ruimte te maken voor de eigen keuze en persoonsontwikkeling van de studenten. Met onder andere de uitbreiding van de studiebegeleiding en de inzet van casemanagers voldoet de opleiding volgens het panel nu ruimschoots aan het bieden van ruimte voor de persoonsontwikkeling. Met name in de nieuwe onderwijsprogramma's is er daarnaast, zoals eerder genoemd, veel ruimte voor het kiezen van eigen leerpaden waar studenten goed in worden begeleid, stelt het panel vast.

Instroom en doorstroom

De opleiding hanteert volgens het panel passende instroomeisen die aansluiten bij het karakter van de opleiding. Toelaatbaar tot de opleiding zijn studenten met een havo-, vwo- of mbo 4-diploma. Er gelden geen aanvullende toelatingseisen. De opleiding adviseert om een cursus biologie te volgen wanneer de student geen biologie heeft gehad tijdens de vooropleiding. Daarnaast ontvangen studenten na inschrijving een uitnodiging voor een online studiekeuzecheck.

Duale studenten moeten om te starten met de opleiding aangenomen zijn bij een van de zorginstellingen uit de Algemene Gezondheidszorg, Geestelijke Gezondheidszorg of Wijkverpleegkundige Zorg waar de opleiding mee samenwerkt.

Het aantal inschrijvingen fluctueert de afgelopen jaren. Na een daling in de afgelopen twee jaar is er in het huidige studiejaar weer een flinke stijging. In september 2024 stroomden 524 studenten in. De uitval in de hoofdfase is hoog, maar stabiliseert. De opleiding streeft ernaar de positieve trend in de komende jaren voort te zetten. Het panel doet de suggestie om te monitoren of de herinrichting van de programma's bijdraagt aan het verlagen van de uitval in de hoofdfase.

Het panel stelt vast dat de opleiding de toegangs- en doorstroommogelijkheden sterk heeft verbeterd. Voorheen was overstappen tussen programma's en varianten lastig, maar dankzij het modulaire onderwijs zijn de mogelijkheden hiertoe aanzienlijk verruimd. Studenten kunnen nu op meerdere momenten overstappen naar een andere opleidingsvariant.

Personeel

De opleiding beschikt over een groot, gedreven en deskundig docententeam met onderwijs- en onderzoeksexpertise waarin de verschillende vakinhouden adequaat zijn vertegenwoordigd, constateert het panel. Het cluster verpleegkunde, waar ook de masteropleidingen Critical Care en GGZ-Verpleegkunde onderdeel van zijn, bestaat uit ongeveer honderd docent-onderzoekers (68 fte) met diverse werkveldexpertises verdeeld over de Algemene Gezondheidszorg, de Geestelijke Gezondheidszorg en de Wijkverpleegkundige Zorg. Het team bevat onder andere verpleegkundigen, psychologen, artsen en bewegings- en verplegingswetenschappers. Het overgrote merendeel van de docent-onderzoekers heeft minimaal een mastergraad.

Uit evaluaties blijkt dat mede door de omvang van de opleiding sommige studenten ervaren dat docenten hen niet goed kennen en dat zij moeite hebben om docenten te bereiken. De opleiding heeft op basis van deze bevinding teamafspraken gemaakt over hoe ze het contact met studenten kunnen versterken, met de focus op het echt 'zien' van studenten, hen positief bevestigen en aanspreken op verbeterpunten. Het panel stelt vast dat hier veel aandacht voor is, ook in scholing, en dat in het nieuwe onderwijsprogramma meer contact tussen studenten en hun docenten is gefaciliteerd.

Een aandachtspunt is de beroepspraktijkexpertise in het docententeam, aangezien momenteel slechts 7% van de docent/onderzoekers werkzaam is in de praktijk. Ongeveer 15% van de docent/onderzoekers komt regelmatig in de praktijk via academische leerwerkplaatsen. Het panel stelt vast dat de opleiding aandacht heeft voor het actueel houden van de kennis van de beroepspraktijk, bijvoorbeeld door praktijkstage of congresbezoek.

Het panel waardeert de inzet van de docenten in beide varianten en de inzet van het merendeel van de docenten als studentbegeleider, zodat docenten goed op de hoogte zijn van de gehele opleiding. Het panel stelt vast dat de werkdruk in sommige periodes voor docenten hoog kan zijn. Het panel verwacht dat de aangepaste roostering en programmering in het nieuwe programma hier deels een oplossing voor zal zijn.

Het panel doet de suggestie aan de opleiding om te monitoren of zowel het contact met studenten is versterkt en of er voldoende aandacht is voor het actueel houden van praktijkkennis bij docenten. Ook is het volgens het panel raadzaam de werkdruk van docenten in het oog te houden en waar nodig aanpassingen door te voeren.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over adequate voorzieningen voor het aanleren van verpleegtechnische handelingen. Er zijn skillslabs uitgerust met anatomiepoppen, bedden en specifieke materialen en apparatuur voor het beroep. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van simulatieonderwijs met VR-technologie, vaardigheidspoppen en real-life casuïstiek. In 2023 is het Smart Health and Vitality Lab opgericht. Dit lab ondersteunt studenten, docenten en onderzoekers bij de snelle technologische ontwikkelingen in de vakgebieden gezondheid, beweging, sport en voeding.

7.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de opleiding tot Verpleegkundige voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijdse - als de duale variant. De opleiding biedt in beide varianten aantrekkelijk, praktijkgericht onderwijs met een actuele inhoud. De beoogde leerresultaten (competenties) zijn vertaald in het onderwijsprogramma en verwerkt in samenhangende onderwijseenheden. De duale variant slaat een brug tussen het leren op de werkplek en het verwerven van theoretische kennis op de hogeschool. De opleiding hanteert passende instroomeisen. Er is een deskundig, gedreven docententeam, waarbij aandachtspunten zijn het contact met studenten en de actualiteit van praktijkkennis.

8 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

8.1 Bevindingen en overwegingen

Systeem van toetsing

De opleiding heeft een visie op toetsen afgeleid van het centrale toetsbeleid van de HvA (2017). Eén van de uitgangspunten in deze visie is dat competenties gedurende de opleiding in toenemende mate geïntegreerd worden getoetst. De nieuwe programma's zijn gebaseerd op het HvA onderwijs- en toetsbeleid uit 2022. Een verandering in het beleid is de nadruk op ontwikkelingsgerichte toetsing. Aan de hand van de visie en de ontwerpcriteria uit de leidraad toetsing zijn de toetsprogramma's van de beide varianten ontwikkeld. In validiteitsmatrices heeft de opleiding weergegeven hoe de toetsprogramma's de competenties afdekken. Elke onderwijseenheid heeft leerdoelen, afgeleid van de competenties. Deze leerdoelen vormen de basis voor zowel de keuze van de toetsvorm als voor de constructie van kennistoetsen en beoordelingscriteria.

Het toetsprogramma van het voltijdse programma bestaat uit onderwijseenheden van 5 tot 10 EC die parallel worden ingepland. In de propedeuse ligt de nadruk op het verwerven van basiskennis en -vaardigheden zoals medische kennis en psycho(patho)logie, die de opleiding toetst met (digitale) kennistoetsen. Communicatieve en verpleegtechnische vaardigheden worden afgerond met praktische oefeningen tijdens verplichte bijeenkomsten. Hierbij moeten studenten voldoen aan criteria zoals actieve participatie, het afronden van een e-learning en het inleveren van opdrachten. In de hoofdfase toetst de opleiding meer geïntegreerd waarbij minder kennistoetsen worden ingezet ten opzichte van de propedeuse. De opleiding past diverse toetsvormen toe om de toenemende complexiteit en integratie van het onderwijs te toetsen, zoals literatuurstudies, projecten en case studies.

Het duale programma omvat onderwijseenheden van 15 EC met meestal twee summatieve toetsen per eenheid. Studenten evalueren zichzelf tijdens een module op meerdere momenten, bijvoorbeeld door middel van quizen, proeftoetsen, presentaties en opdrachten. Ze geven feedback en ontvangen feedback van medestudenten, docenten en werkbegeleiders.

Het panel stelt vast dat de opleiding voor beide varianten beschikt over een adequaat systeem van toetsing, waarbij de competenties op passende wijze met oplopende complexiteit zijn vertaald in het toetsprogramma. Het panel waardeert de ruime aandacht in beide varianten voor het beoordelen van praktische vaardigheden, gekoppeld aan de benodigde kennis. Het klinisch redeneren wordt bijvoorbeeld aan de hand van authentieke praktijksituaties met actuele achtergrondkennis getoetst. Dit ruime gebruik van beroepsproducten en opdrachten biedt – samen met het buitenschools leren – volgens het panel een uitstekende voorbereiding op de beroepspraktijk.

Het panel constateert dat in het nieuwe duale programma al gebruik wordt gemaakt van grotere summatieve toetseenheden en veel aandacht voor formatief handelen. Op deze manier kunnen studenten hun eigen leerproces sturen en wordt de zelfregulatie

gestimuleerd. De opleiding overweegt, mede op basis van evaluaties, om ook in het voltijdse programma te gaan werken met minder summatieve en meer formatieve toetsing. Het panel ondersteunt dit voornemen om meer ruimte te kunnen bieden aan ontwikkelingsgericht toetsen en de huidige toetsdruk te verminderen. Het panel doet de suggestie om in het nieuwe programma de mogelijkheden te verruimen voor het werken met creatieve en innoverende nieuwe toetsvormen en-producten.

Het panel vraagt aandacht voor de uitwerking en toetsing van groepswork. Studenten gaven aan dat er niet altijd ingegrepen wordt bij problemen in de groep of een ongelijke inbreng. Het panel raadt de opleiding aan de uitvoering van en de betrouwbaarheid van de beoordeling van de individuele bijdrages bij groepswork goed te monitoren en indien nodig aanpassingen door te voeren.

In de stages van het voltijdse programma wordt de ontwikkeling van de student inzichtelijk gemaakt met een evaluatieformulier dat is gebaseerd op het ZelCom-model. Daarnaast wordt de attitude van de student beoordeeld aan de hand van het beoordelingsformulier professioneel gedrag. Aan het einde van de stage schrijft de werkbegeleider een onderbouwd advies vanuit de praktijk, waarna de examiner de stage beoordeelt. Uit evaluaties blijkt dat de stagebeoordelingen kwalitatief goed zijn, maar dat er door de werkbegeleider en de docenten een hoge administratieve last wordt ervaren en dat het eindoordeel niet altijd navolgbaar is. Het is dan niet duidelijk hoe het advies vanuit de praktijk heeft bijgedragen aan het cijfer. Het panel raadt de opleiding aan de beoordeling van de stages te herzien, zodat de beperkingen worden opgelost.

De beoordeling van het afstudeerprogramma verloopt volgens het vier-ogen principe. Bij schriftelijke afstudeeropdrachten beoordeelt de eerste examiner het product, waarna een tweede examiner een tweede beoordeling uitvoert. Vervolgens stelt de eerste examiner de definitieve beoordeling op. De examinatoren zijn niet betrokken geweest bij de begeleiding en het bijbehorende onderwijs. De examencommissie heeft geadviseerd om de toepassing van het vier-ogen principe aan te scherpen, aangezien de twee beoordelingen op dit moment niet onafhankelijk worden uitgevoerd. Het panel is het met de examencommissie eens dat dit aanpassingen behoeft.

Borging van toetskwaliteit

Het panel stelt vast dat de opleiding een uitgebreid en adequaat systeem voor de borging van de toetskwaliteit heeft ingericht, waarbij naast het docententeam verschillende gremia actief zijn betrokken: de curriculumcommissie, de toetskamer, de faculteitsbrede examencommissie en de toetscommissie. Bij de (her)ontwikkeling van onderwijs geeft de curriculumcommissie aan welke toetsvorm passend is. Het opstellen van zowel een toetsmatrijs als bijbehorende toetsopdracht, maakt integraal deel uit van de opdracht die de curriculumcommissie aan de onderwijsontwikkelaar geeft. Voordat het ontwikkelde onderwijs en de toetsing definitief worden vastgesteld, worden ze ter goedkeuring en validatie voorgelegd aan de curriculumcommissie. De curriculumcommissie waarborgt toetskundige expertise doordat de voorzitter van de toetskamer lid is van de curriculumcommissie. De toetskamer heeft de taak om de inhoudelijke kwaliteit van de toetsing te waarborgen. Ze adviseert over de vormgeving, constructie en beoordeling van toetsen en het controleren van zowel de inhoudelijke

als organisatorische kwaliteit van de uitvoering ervan. Daarnaast voorziet de toetskamer het managementteam van advies met als doel de kwaliteit van toetsing te verbeteren. De faculteitsbrede examencommissie waarborgt het eindniveau van studenten door middel van steekproeven, bewaakt de kwaliteit van de toetsing en behandelt verzoeken van studenten. De examencommissie raadpleegt de faculteitsbrede toetscommissie voor advies over toetsgerelateerde zaken. De decaan van de faculteit ziet toe op de onafhankelijkheid en expertise van beide commissies.

Examinatoren zijn verantwoordelijk voor de constructie en evaluatie van de toetsen. Zij worden benoemd door de examencommissie. Het bezitten van de BKE en vakinhoudelijke expertise is vereist. Nieuwe examinatoren krijgen persoonlijke coaching van een ervaren examiner. Voor de beoordeling van afstudeeronderdelen is een examiner met een master of PhD-graad vereist. Gastdocenten of docenten zonder de benodigde kwalificaties voeren beoordelingen uit onder toezicht van een aangewezen examiner. Coördinatoren van leerlijnen en leden van de toetskamer beschikken aanvullend over een SKE. Zij geven trainingen om toetsbekwaamheid te onderhouden, waarbij onderwerpen als het maken van toetsmatrijzen, het formuleren van toetsvragen en het analyseren van toetsen aan bod komen. Daarnaast verstrekt de toetskamer ondersteunende documentatie en advies aan docenten, vooral bij complexe vraagstukken over toetsing.

Op basis van verschillende evaluaties zijn de afgelopen jaren verschillende acties ondernomen om de kwaliteit van toetsing te verbeteren. Zo is er een projectgroep samengesteld die werkt aan de ontwikkeling van kwalitatief goede rubrics. Er zijn ook scholingen gegeven over formatief toetsen en over het construeren en analyseren van gesloten vraagvormen, waarmee op een hoger cognitief niveau getoetst kan worden.

Mede op basis van het gesprek met leden van de examencommissie stelt het panel vast dat de opleiding beschikt over een sterke en proactieve examencommissie, die goed op de hoogte is van de opleiding en de recente ontwikkelingen rond toetsing in de nieuwe programma's. De examencommissie geeft zowel gevraagd als ongevraagd advies, bijvoorbeeld bij de totstandkoming van de OER en de ontwikkeling van het nieuwe programma. De examencommissie heeft een aantal aanbevelingen gedaan aan de opleiding en monitort of en hoe deze worden opgevolgd.

8.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de opleiding tot Verpleegkundige voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijdse - als de duale variant. De opleiding kiest in beide varianten voor passende toetsvormen, die oplopen in complexiteit. Het geheel aan toetsen stimuleert het vergaren van kennis en vaardigheden zoals die ook in de praktijk worden gevraagd. De opleiding zorgt voor voldoende borging van de toetskwaliteit. Er zijn passende procedures rond toetsconstructie, -afname en -analyse.

9 **Standaard 4: Realisatie leerresultaten**

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

9.1 **Bevindingen en overwegingen**

Het panel stelt vast dat de opleiding een alomvattend afstudeerprogramma heeft waarin de competenties op eindniveau worden afgetoetst. Het afstudeerprogramma is voor de duale en de voltijdse variant gelijk en bestaat uit verschillende onderdelen: een afstudeerstage, een reflectie, een literatuurstudie, een casestudy en een implementatieopdracht.

Tijdens de afstudeerstage demonstreren studenten hun handelingsbekwaamheid als verpleegkundige door hun kennis en vaardigheden op het gebied van gezondheid, ziekte en gedrag toe te passen. Met de reflectieopdracht, die aan de praktijk gekoppeld is, toont de student kritische reflectievermogen en inzicht in het eigen niveau van klinisch redeneren. Studenten tonen bij de implementatieopdracht in duo's hun probleemoplossend vermogen aan door vanuit een probleemanalyse een plan te maken om een kwaliteitsverbetering te implementeren. Het onderwerp van de kwaliteitsverbetering is vaak gebaseerd op een aanbeveling uit de casestudy, waardoor het relevant is voor zowel de patiënt als de praktijk. De opdracht vraagt om hoogwaardige samenwerking, waarbij het individuele aandeel wordt beschreven in een procesverslag. Met de literatuurstudie en de case study die aan elkaar zijn gerelateerd, toont de student onderzoekend en probleemoplossend vermogen door complexe zorgverlening te onderbouwen met klinisch redeneren (case study) en evidence based practice (literatuurstudie).

Om zich een beeld te vormen van het niveau en de focus van de afstudeerwerken heeft het panel de verschillende producten van het afstudeerprogramma van vijftien studenten ingezien. Er was een selectie van afstudeerwerken met een variatie aan cijfers en onderwerpen uit de lijst met afgestudeerden van de afgelopen twee jaar. De werken waren volgens het panel een afspiegeling van de werkzaamheden die afgestudeerden uitvoeren, waarbij het opviel dat de CanMEDS-rol van zorgprofessional het meest nadrukkelijk naar voren komt. Het panel doet de suggestie aan de opleiding blijvend kritisch te kijken naar een meer evenwichtige aandacht voor alle CanMEDS-rollen. De oordelen van de examinatoren komen in grote lijnen overeen met de oordelen van het panel. Het panel stelt vast dat de afstudeerwerken getuigen van het bachelorniveau.

Het panel constateert dat met de verschillende afstudeerproducten een duidelijke integratie tussen onderzoek, onderwijs en patiëntenzorg ontstaat die goed aansluit op de visie van de opleiding. Het panel doet de suggestie om bij de doorontwikkeling van het afstudeerprogramma te bekijken of het mogelijk is om studenten meer ruimte te bieden in de keuze voor de (vorm van) op te leveren producten, vanuit de rol en competenties die zij moeten aantonen. Het panel denkt dat het mogelijk is om bijvoorbeeld bij het aantonen van de rol van innovator uit meerdere producten te kiezen dan alleen het implementatieplan.

Uit de gesprekken met alumni en betrokkenen uit het werkveld maakt het panel op dat het werkveld zeer positief is over de afgestudeerden. In het bijzonder noemen zij dat de opleiding bewuste studenten opleidt, die goed zijn in werken volgens evidence based practice. Dit sluit aan op de bevinding van het stagebureau, dat positieve feedback uit het werkveld ontvangt over de vaardigheden van de studenten in klinisch redeneren en hun kwaliteit als verpleegkundigen. Vrijwel alle studenten hebben binnen drie maanden na afstuderen een baan, vaak op de stageplek.

De opleiding verzamelt informatie over het afstudeerniveau en het functioneren van de afgestudeerden via de HBO-Monitor, feedback van stagepartners en deelname aan een externe validatiedag met de verwante opleidingen uit regio West. Het panel constateert dat de opleiding geen zicht houdt op de langdurige, duurzame inzet van de verpleegkundigen in de praktijk. Het panel adviseert de opleiding om te zoeken naar mogelijkheden om hier zicht op te houden en na te denken over haar rol in het behoud van verpleegkundigen voor het vak, bijvoorbeeld bij het slim (om)scholen van alumni.

9.2 Conclusie

Het panel is van oordeel dat de opleiding tot Verpleegkundige voldoet aan deze standaard. Dit geldt voor zowel de voltijdse - als de duale variant. De opleiding beoogt verpleegkundigen op te leiden die in staat zijn als autonome zorgprofessionals in samenwerking met andere professionals zorg te verlenen in complexe situaties, met nadrukkelijk aandacht voor klinisch redeneren en evidence-based practice. Het panel stelt op basis van de bestudering van de verschillende afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding hierin slaagt.

Bijlage 1: Samenstelling panel

Voorzitter	Prof. Dr. E. (Evelyn) Finnema	Hoogleraar Verplegingswetenschap en Onderwijs, lector verpleegkunde bij resp. UMCG/RuG, Hanzehogeschool, NHL Stenden Hogeschool.
Student	I. (Indy) Korenblik	Vierdejaars student bacheloropleiding tot Verpleegkundige, HAN.
Lid	Dr. I. (Irene) Harmsen	Chief Nursing Officer in het Deventer Ziekenhuis.
Lid	M.A.G.B. (Marieke) van Piere, MANP	Verpleegkundig specialist GGZ namens Rivierduinen Leiden, werkzaam in het algemeen ziekenhuis Alrijne en ZZP GGZ.
Lid	A.R. (Robertha) Langenberg-Klok, MSc	Organisatieadviseur, programmamanager, wandelcoach (ZZP'r eigen bedrijf).

Het panel werd bijgestaan door drs. L. (Linda) van der Grijspaarde, eigenaar van Van der Grijspaarde Onderwijsadvies, NVAO-gecertificeerd secretaris.

De panelleden en de secretaris hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid getekend. Deze zijn ingediend bij NVAO.

Bijlage 2: Programma visitatie

Datum: dinsdag 26 november 2024

Locatie: Hogeschool van Amsterdam, xxx

Tijd	Onderdeel	Deelnemers (rol/functie)
8.00 - 8.15	Inloop panel	
8.15 - 9.15	Vooroverleg	
9.15 - 10:00	Gesprek met (afvaardiging van) het management	▪ Decaan ▪ Opleidingsmanager ▪ Teamleider ▪ Teamleider ▪ Lector
10:00 - 10:45	Gesprek met Studenten	OC ▪ jaar 3 voltijd ▪ jaar 3 voltijd ▪ jaar 4 voltijd ▪ jaar 4 voltijd ▪ jaar 3 dual AGZ Nieuw programma voltijd ▪ Jaar 1 voltijd Honours programme ▪ Jaar 3 HCC Dual ▪ Jaar 3 dual GGZ
10:45 - 11:00	Inloopspreekuur	(geen aanmeldingen)

Tijd	Onderdeel	Deelnemers (rol/functie)
11:00 - 12:00	Gesprek met kernteam opleiding	▪ Docent/onderzoeker ▪ Docent/onderzoeker ▪ Docent/onderzoeker ▪ Docent/onderzoeker ▪ Docent/onderzoeker ▪ Hogeschoolhoofddocent ▪ Docent/onderzoeker
12:00 - 12:15	Pauze	
12:15 - 12:45	Gesprek met faculteitsbrede examencommissie	▪ Voorzitter examencommissie ▪ Lid examencommissie ▪ Voorzitter toetscommissie
12:45 - 13:30	Lunch	
13:30 - 14:30	Markt HBO-Verpleegkunde HvA	▪ Smart Health & Vitality Lab ▪ PPO ▪ Trainee diversiteit & inclusie ▪ Academische Leerwerkplaats in het Amsterdam UMC ▪ @Campus ▪ Bijwonen VTV les ▪ Casemanagers
14:30 - 15:15	Werkveld & Alumni (hybride)	Werkveldpartners ▪ Manager Omring, WVZ/GRZ ▪ Projectleiding opleidingen Amstelring Wijkzorg ▪ Verpleegkundig Directeur AUMC, AGZ ▪ Adviseur opleiden OLVG, AGZ ▪ Opleider Arkin, GGZ Alumni ▪ Nog geen werkplek ▪ OLVG ▪ Emma Kinderziekenhuis ▪ V&VN
15:15 - 16:15	Nabespreking en voorbereiding terugkoppeling	
16:15	Terugkoppeling door de voorzitter van de commissie	Team Verpleegkunde, studenten OC, CVB, decaan, O&O en alle andere belangstellenden

Bijlage 3: Aanbevelingen vorige visitatiepanel

Onderstaande tabel is integraal overgenomen uit de zelfevaluatie van de opleiding. Het panel gaat bij de standaarden in op de huidige bevindingen ten aanzien van de aanbevelingen uit de vorige visitatie. In het algemeen stelt het panel vast dat de opleiding adequaat heeft gereageerd op de aanbevelingen.

Aanbeveling visitatie 2019	Opvolging
De commissie adviseert om naast de profilering als brede opleiding ook sterker naar buiten te brengen dat er in nauwe samenwerking met het werkveld, ook specifiekere, meer gespecialiseerde routes zijn.	Voor alle programma's geldt dat ze in het voorlichtingsmateriaal, de website en tijdens de voorlichtingsdagen worden gepresenteerd als volwaardige alternatieven van het brede voltijdprogramma. Geïnteresseerde studenten vinden deze informatie goed en er is veel belangstelling voor. Daarnaast hebben we het aantal plaatsen voor onze specialistische programma's (bijvoorbeeld anesthesie en operatieassistent) kunnen uitbreiden door actief contact te zoeken met de praktijk en het belang van deze programma's onder de aandacht te brengen. De ziekenhuizen werken graag mee, omdat onze programma's goed aansluiten op de vraag naar personeel.
De commissie adviseert dat enkele onderscheidende kenmerken (met name de internationale en interculturele dimensie van de opleiding en de aandacht binnen de functie van zorgverlener voor diversiteit) explicieter in de beoogde leerresultaten en hun indicatoren te vermelden.	De beoogde leerresultaten en indicatoren worden landelijk opgesteld. Hoewel de genoemde criteria niet expliciet zijn opgenomen in het landelijk opleidingsprofiel, hebben wij ze, in lijn met ons instellingsplan en onze geografische ligging in het diverse Amsterdam, wel een duidelijke plek gegeven in ons curriculum. Centraal staan drie gebieden van internationalisering die in ons curriculum zijn verankerd: 1) diversiteit: zie de eerder vermelde informatie hierboven 2) internationalisation at home: dit wordt gerealiseerd door het gebruik van internationale kennisbronnen zoals MedLine, WHOclassificatiesystemen, gastdocenten en Engelstalig studiemateriaal. 3) internationalisation abroad: een beperkt aantal studenten neemt deel aan 'internationalisation abroad', waarbij zij een deel van hun studie of stage in het buitenland doen, bijvoorbeeld in België, Kenia, Zuid-Afrika of Suriname. Tijdens deze periode verdiepen zij zich in lokale gezondheidszorgvraagstukken en werken zij met diverse patiëntgroepen. We streven naar meer stageplaatsen in de toekomst. Jaarlijks organiseren we samen met het AMC het Anna Reynvaan Event, waarbij buitenlandse verpleegkundig wetenschappers spreken en studenten deelnemen aan een symposium en prijsvraag. Daarnaast bieden we internationale minoren aan, zoals Global Health, die de mogelijkheid bieden om aan buitenlandse projecten deel te nemen. Hierdoor leren studenten verpleegkunde in een internationale context en maken ze gebruik van internationale kennisstructuren, waarbij Engels een belangrijke rol speelt, vooral in het EBP-onderwijs.

Aanbeveling visitatie 2019	Opvolging
De commissie adviseerde meer ruimte te maken voor de eigen keuze en persoonsontwikkeling van de student	De afgelopen jaren hebben we al verschillende initiatieven op dit gestart en we zullen de keuzemogelijkheden in de komende jaren nog verder uitbreiden. In de afgelopen jaren hebben we gewerkt aan het studiebegeleidingsprogramma (SB) en de inrichting van het studentportfolio, met veel aandacht voor de individuele beroepsontwikkeling van de student en daarbij passende keuzes. Daarnaast zijn er casemanagers die meedenken met studenten die achterstanden hebben door persoonlijke omstandigheden. Zij helpen bij het ontwikkelen van een programma dat deze studenten in staat stelt om succesvol te studeren. In de NSE scoren we dit jaar ook hoger op het punt 'rekening houden met persoonlijke omstandigheden' (2024: 3,82; 2023: 3,67). Studenten kunnen kiezen uit verschillende mogelijkheden, zoals het volgen van het Amsterdam UMC-programma, het kiezen van minoren, deelname aan doorstroomprogramma's naar anesthesiemedewerker of operatieassistent, een buitenlandstage in het derde jaar, en de keuze voor het werkveld van de laatste (afstudeer)stage. De minoren zijn met ingang van 2020-2021 omgevormd in 15 EC-minoren (in plaats van 30 EC), waardoor studenten nu twee minoren kunnen kiezen. Op de NSE 2024 zie we nog geen hogere score op het punt 'De ruimte om zelf vorm te geven aan je programma' (3,22), desalniettemin is de score voldoende. Toch kan de ervaren keuzeruimte beperkt lijken, ondanks de beschikbare opties, doordat er weinig flexibiliteit is op het gebied van stages en er nog veel verplicht onderwijs gevolgd moet worden. In het nieuwe curriculum werken we eraan om studenten meer keuzevrijheid te bieden door het aantal verplichte modules te verminderen, waardoor er meer ruimte ontstaat voor vrije keuze.
Studenten op een voldoende uitgebreide manier in contact te brengen met een breder scala aan werkvelden zodat zij op het einde van de opleiding een voldoende breed zicht hebben op de zorgsector als geheel.	We hebben dit op verschillende manieren gerealiseerd. Studenten lopen tijdens de opleiding stage in diverse werkvelden, zoals kortdurende zorg, langdurige zorg en psychische zorg, waardoor ze een breder inzicht in de zorgsector als geheel krijgen. Daarnaast volgen alle studenten interprofessionele educatie samen met studenten van fysiotherapie, ergotherapie, oefentherapie, interprofessionele paramedische zorg en geneeskunde. Hierdoor krijgen studenten ook een beter beeld van de zorgsector als geheel. Studenten kunnen, zoals eerder beschreven, twee minoren ipv één minor kiezen. Hierdoor kunnen zij tijdens de minoren kennismaken met verschillende werkvelden.

Aanbeveling visitatie 2019	Opvolging
Breng studenten (ook of vooral) in het afstudeerjaar op een uitgebreidere manier in contact met een breder scala aan werkvelden	Met de nieuwe modulaire opbouw biedt de opleiding gedurende de studie op meerdere momenten keuzeruimte, wat aansluit bij de huidige wens voor flexibilisering. Door ook meer keuzemogelijkheden te bieden in afstudeeralternatieven, kan een student beter inspelen op de wensen van de praktijk, waardoor afstudeeronderzoek direct van waarde kan zijn voor de praktijk

Bijlage 4: Overzicht van bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie rapport Opleiding hbo-Verpleegkunde

Toetsbeleid

- HBO-V-HvA. Checklist toetskwaliteit. Amsterdam HBO-V-HvA;2022
- Hogeschool van Amsterdam. Faculteit Gezondheid - Toetsafname protocollen 2024-2025
- Hogeschool van Amsterdam. Onderwijs- en Toetsbeleid – samenvatting. Amsterdam HvA;2022
- Hogeschool van Amsterdam. Toetsbeleid. Kaders en Criteria. Amsterdam HvA;2017
- Toetscyclus HBO-Verpleegkunde 2024-2025
- Toetsplan HBO-Verpleegkunde 2023-2024
- Validiteitsmatrjjs 2023-2024 - Duaal
- Validiteitsmatrjjs 2023-2024 - HCC
- Validiteitsmatrjjs 2023-2024 – Voltijd

Accreditatie 2019-Midterm 2021

- Accreditatie rapport Verpleegkunde 2019
- Midterm beoordeling Verpleegkunde 2021
- Opvolging Accreditatie Verpleegkunde

Afstuderen

- Verslag steekproef EC eindstages 2022-2023 Bachelors Faculteit Gezondheid
- Verslag steekproef EC eindwerken 2021-2022 Bachelors Faculteit Gezondheid
- Afstudeerwerken van vijftien recent afgestudeerde studenten
- Handleidingen
- Afstuderen Case study 2023-2024
- Afstuderen Implementatie 2023-2024
- Afstuderen Literatuurstudie 2023-2024
- Afstuderen Reflectie 2023-2024
- Procedure 2de beoordeling afstuderen

Instellingsplan

- HvA Instellingsplan 2021-2026

Jaarverslagen

- Jaarverslag examencommissie Bachelors FG 2022-2023
- Vragenlijst stagepartners tijdens Samen Opleiden in Stages 2024

Kengetallen

- 2023-2024 HBO Monitor_34560 B Verpleegkunde VT en DU
- 2023-2024 HBO Monitor_B Verpleegkunde DU
- 2023-2024 HBO Monitor_B Verpleegkunde VT

Kwaliteitsbeleid

- HvA-infographic kwaliteitsplan Aflopend Curriculum
- HvA-infographic kwaliteitsplan Aflopend Curriculum incl. snijtekens
- HvA-infographic kwaliteitsplan Nieuw Curriculum

- HvA-infographic kwaliteitsplan Nieuw Curriculum incl. snijtekens
- HvA-infographic kwaliteitsplan Tijdspad
- HvA-infographic kwaliteitsplan Tijdspad incl. snijtekens
- Professionaliseringsplan Verpleegkunde

Onderwijs- en examenreglement

- OER 2023-2024 FG Bachelor HBO Verpleegkunde
- OER 2024-2025 FG Bachelor HBO Verpleegkunde
- Opleidingsplan
- Opleidingsplan Verpleegkunde 2025-2030

Opleidingsprofiel

- CanMeds Competenties BN2020
- CanMeds Competenties BN2030
- CanMeds Competentieset HvA 2016
- Opleidingsprofiel BN 2020
- Opleidingsprofiel BN 2030
- Overzicht CanMEDs BN2020 en BN 2030

Studiegids

- Studiegids VPK DUAAL 2023-2024
- Studiegids VPK VOLTIJD 2023-2024

Studiehandleidingen

- EBP2 (Voltijd -jaar2)
- 23-24 VT_jaar 2 EBP2
- Toetsafdruk EBP2
- Toetsanalyse EBP2
- Klinisch Redeneren Chronisch Zieken (Voltijd jaar 3)
- Klinisch Redeneren_Chronisch zieken VTjr3_23-24
- Leefstijl, voorlichting en preventie (Duaal jaar 1)
- 23-24 Studiehandleiding HBO-duaal-module 3_Leefstijl, preventie en voorlichting
- Medische Kennis 1.2 Voltijd jaar 1
- 23-24 Handleiding Medische kennis 1.2
- Resultaten Medische kennis 1.2-KANS 1
- Toets Medische kennis 1.2-KANS 1
- Moreel Beraad (Voltijd jaar 4)
- Moreel beraad jaar 4
- Verpleegkundig Leiderschap (Duaal keuzemodule)
- Studiehandleiding HBO-V duaal- Verpleegkundig Leiderschap 24-25
- Wetenschap en Onderzoek (Duaal verplichte module)
- Studiehandleiding Wetenschap en onderzoek
- Stagegids VT Jaar 2-3-4_23-24